

Raadsmemo

Datum: 11 november 2014

Aan: Gemeenteraad van Hof van Twente

Kopie aan:

Van: Drs. W.J.H. Meulenkamp

Voor informatie: Frans Nije Bijvank, Ruimtelijke en economische ontwikkeling

Onderwerp: Deelname Interimregeling Groene Diensten 2014 - 2015

---

1. Aanleiding

Tot en met 2013 konden gemeenten via de provinciale regeling Groene en Blauwe Diensten samen met de provincie een fonds vormen, waarbij de provincie $\frac{3}{4}$ deel van de inleg voor haar rekening nam. Onze gemeente heeft hier volop in kunnen participeren, temeer daar tot de cofinancieringsgelden ook particuliere bijdragen behoorden, zoals compensatiegelden voor de afgraving van de Domelaar. In totaal is ca. 2,7 miljoen bij het Groenfonds ondergebracht. Voor de resultaten op gebied van aanleg, onderhoud en herstel van landschap én cultuurhistorie (streekeigen huis en erf) heeft deze gemeente op 2 oktober van dit jaar de Landschapsprijs ad € 5.000 gewonnen.

Zowel op gebied van projecten ter versterking van het landschap als die in het kader van historisch erfgoed liep de Stichting Maarkels Landschap voorop. Zij stonden onder meer aan de wieg van het streekeigen huis en erf project, door een eigen aanvraag in te dienen voor herstel van de dwarsritschuren in Markelo. Daarom is Maarkels Landschap gegund een bestemming te zoeken voor de prijs.

De jaren 2014 en 2015 zijn interim jaren voor wat betreft zorg voor landschap en natuur. Allerlei Europese (Natura 2000) en nationale regelingen (EHS, SN, SAN, waterbeheer) zijn volop in uitvoering en het is bedoeling dat ingaande 2016 de organisatie van zorg (beheer van de SNL regeling) in handen komt van zogeheten collectieven. Dit zijn nieuwe organisaties die als het ware koepelorganisaties zijn voor de Agrarische Natuurverenigingen. De reikwijdte van de taakstelling wordt momenteel onderzocht en hangt in hoge mate af van de ambities van die collectieven zelf. Voor wat betreft rechtsvorm kan het gaan om stichtingen, verenigingen of coöperaties. Het is de bedoeling dat in Overijssel een viertal van die collectieven ontstaan. Het ligt in de rede dat zij ook een rol zullen spelen in de uitvoering van Groene Diensten in de verdere toekomst, als de Interimregeling een vervolg krijgt.

"RAADSMEMO" is de vorm van actieve informatievoorziening aan de gemeenteraad, waarbij een actuele ontwikkeling of aanvullende informatie wordt meegedeeld door een portefeuillehouder. Een raadsmemo is bedoeld ter kennisname.

"RAADSFORMATIE" is de vorm van actieve informatievoorziening aan de gemeenteraad, waarbij de actuele stand van zaken van een beleidsonderwerp uit programmabegroting/collegeprogramma of van een project wordt beschreven. De raadsinformatie wordt door het college aangeboden aan de raad en wordt standaard geagendeerd voor de eerstvolgende vergadering van de commissie Algemeen of Fysiek.

De functie van de collectieven wordt ook beïnvloed door provinciale besluitvorming. Immers zij beslist in hoge mate of er nieuwe tranches komen voor Groene en Blauwe Diensten en andere voor de natuur ten dienste staande regelingen. De provinciale verkiezingen in 2015 zijn hier belangrijk in. Tot die datum is een Interim Regeling Groene Diensten in het leven geroepen, die op basis van de zelfde financiële spelregels uitnodigt te participeren: $\frac{3}{4}$ door de provincie en $\frac{1}{4}$ door het gebied (meestal de gemeente).

2. Inhoudelijke mededeling

Er is een aantal redenen om mee te doen aan deze interim regeling:

1. Landschap heeft altijd mogen rekenen op veel beleidsmatige aandacht. Het heeft een relatie met veel vlakken in de samenleving: gezondheid, natuur en biodiversiteit, vestigingsfactor en economie en kennis.
2. Groene diensten, die ten dienste staan van landschap en natuur, kunnen rekenen op een hoge mate van draagvlak in het buitengebied en het is de verwachting dat er wederom voldoende geïnteresseerden zullen zijn om deel te nemen.
3. Op zich is de regeling financieel lucratief: lokale partijen, dat hoeft niet perse de gemeente te zijn, dragen slechts $\frac{1}{4}$ deel bij waarbij een fonds wordt gevormd, waarvan de renteopbrengsten ook weer in het landschap worden geïnvesteerd. Gezien de rentestand lijkt fondsvorming niet de meest voor de hand liggende constructie. Daar staat tegenover dat alternatieven als omslagstelsels ook gevoelig zijn voor conjuncturele fluctuaties en juist duurzaamheid een belangrijke waarborg is voor het landschap.
4. Investeren in het landschap via groene diensten betekent directe werkgelegenheid, een groene dienst is een afspraak voor 21 jaar voor aanleg-, herstel- en onderhoudsarbeid. De regeling biedt ruimte om cross overs te maken met reïntegratie en sociale doelen in bijvoorbeeld een buurtschap. Hier wordt actief naar gestreefd.
5. Het uitvoeringsplan, dat wordt opgesteld door een combinatie van Eelerwoude en Holtwark, zal een versterking betekenen van de robuustheid van het landschap en sterk georiënteerd zijn op versterking van de biodiversiteit en participatie van groepen inwoners.

Met partijen uit het gebied, ANV Holtwark en Landschap Overijssel wordt gewerkt aan een uitvoeringsplan. Het gaat uit van een inbreng door de gemeente van maximaal € 250.000. Eventuele bijdragen van derden kunnen in mindering worden gebracht op het gemeentelijk deel. Hierbij valt te denken aan compensatiegelden rood voor rood of anderszins.

Op 2 oktober 2014 is aan de gemeente Hof van Twente de Landschapsprijs 2014 uitgereikt, een cheque ter waarde van € 5.000, weer in te zetten in het landschap. Intern overleg leidde tot de conclusie dat Maarkels Landschap gevraagd zou moeten worden hier een bestemming voor de zoeken. Zij waren de partij die in Hof van Twente het eerst aan de slag waren met cultuurhistorische elementen, zoals de dwarsritschuren (streekeigen huis en erf) én met landschapsprojecten (Pothoek). Op hun aanpak kon de gemeente voortbouwen. Maarkels Landschap verkiest het om (en gedeelte van) de middelen in iedere geval om te zetten in groene diensten ter plaatste, omdat dan een verviervoudiging van de middelen plaatsvindt. Hiermee komt het gemeentelijke bedrag dat ingezet kan gaan worden op Groene diensten in totaal op € 255.000, hetgeen leidt tot contractvorming ter waarde van € 1.020.000. De regeling gaat in Hof van Twente van start na instemming met het uitvoeringsplan, naar verwachting in december van dit jaar. Het uitvoeringsplan is voorzien van een communicatieparagraaf.

3. Conclusie

Bovenstaande is voor het College voldoende aanleiding geweest in te schrijven op de Interimregeling die geldend is voor de jaren 2014 en 2015.